

ЗИГ'МУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректорка

Тетяна Писаренко

9 липня 2025 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА підвищення кваліфікації з спеціалізації «Клінічна психологія»

Реалізується для: фахівців з вищою немедичною освітою з психологічної допомоги в сфері психічного здоров'я, практикуючих психологів, здобувачів вищої освіти освітнього рівня магістр спеціальності 053 Психологія

Спеціальність: С4 Психологія

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація

Розглянуто та затверджено на
засіданні Вченої ради
9 липня 2025 року
протокол № 11

Київ 2025

**ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

1.1.ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Часткова кваліфікація та проходження спеціалізації фахівців з вищою немедичною освітою з психологічної допомоги у сфері охорони здоров'я, ментального здоров'я практичних психологів, здобувачів вищої освіти освітнього рівня Магістр. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія.
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Зігмунд Фройд Університет Україна, кафедра психології
Обсяг програми	36 кредитів ЄКТС (з них 336 годин навчальних/аудиторних). Термін навчання – 6 місяців
Тип програми	Професійна програма
Форма навчання	Змішана: очна з використанням технологій дистанційного навчання
Мова навчання і оцінювання	Українська, англійська
Передумови	Наявність освіти за рівнем бакалавра, спеціаліста, здобувачів вищої освіти освітнього рівня магістра.
Термін дії	5 років
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	usfu.com.ua
1.2. МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Метою освітньої програми підвищення кваліфікації є набуття та розвиток додаткових професійних компетенцій фахівців сфери ментального здоров'я, що сприяють розв'язанню та вирішенню складних завдань і проблем у сфері клінічної психології. А саме, розробці та проведенні психопрофілактичних заходів та психодіагностики; побудова та використання сучасних психокорекційних психотехнологій; проведенню психореабілітаційних заходів та програм в межах проходження підвищення кваліфікації з спеціалізації «Клінічна психологія»	
1.3. ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна професійна програма Ключові слова: клінічна психологія, патопсихологія, нейропсихологія, клінічна психодіагностика, психодинамічна психодіагностика, психіатрична пропедевтика, психофармакологія, травматерапія
Особливості програми	<i>Розрахована</i> на фахівців сфери ментального здоров'я (психологи різних спеціалізацій), які здійснюють або планують здійснювати професійну діяльність з надання психологічної допомоги різним категоріям

	клієнтів (пацієнтів) у сфері охорони здоров'я чи у приватній практичній діяльності. <i>Орієнтована</i> на науково-практичну підготовку та набуття додаткових спеціальних фахових компетенцій і навичок у сфері клінічної психології. <i>Здійснюється</i> на основі викладання вітчизняними та зарубіжними провідними фахівцями в сфері клінічної психології. <i>Документ за результатами навчання:</i> свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка.
1.4.ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	Робота у закладах охорони здоров'я, психологічних та реабілітаційних центрах, психосоматичних клініках, кризових центрах.
Подальше навчання	Не застосовано
1.5. ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване викладання, форми супервізійних та клінічних розборів. Частково навчання в форматі дистанційних платформ Zoom, Google-meet тощо). Лекції, практичні заняття, розбір кейсів та випадків, самостійна робота на основі рекомендованих статей та досліджень. Викладання здійснюється у формі мультимедійних та інтерактивних лекцій, семінарів, групової та індивідуальної роботи, самостійної роботи. Підготовка випускної роботи – презентації, яка презентується за участю викладачів програми та одногрупників.
Оцінювання	Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей, виступів, підготовки презентацій, виконання практичних завдань, участь у психологічних дослідженнях. Підсумковий контроль – захист випускної роботи (презентація)
1.6. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні практичні завдання і проблеми у процесі здійснення професійної діяльності у галузі клінічної психології
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1 Здатність застосовування знань та навичок у практичних ситуаціях. ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності клінічного психолога. ЗК3 Здатність виявляти, формулювати, аналізувати та вирішувати проблеми. ЗК4 Здатність до критичного мислення та

	самокритичності. ЗК5 Здатність до пошуку необхідної інформації та колегіальної підтримки ЗК6 Повага різноманітності та мультикультурності. ЗК7 Розвиток креативних ідей. ЗК8 Навички міжособистісної комунікації. ЗК9 Розробка та управління проектами. ЗК10 Здатність приймати рішення на основі етичних міркувань.
Спеціальні (фахові, інноваційні) компетентності (СК)	СК1 Засвоєння категоріально-понятійного апарату Психології, клінічної психології. СК2 Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи психологічної діагностики та доказові методики і техніки практичної діяльності. СК3 Здатність здійснювати практичну консультативно-психотерапевтичну та психодіагностичну діяльність з використанням науково верифікованих методів та технік. СК4 Організація просвітницької та освітньої діяльності в галузі психології для різних категорій населення. СК5 Навички ефективної співпраці з колегами в моно-та мультидисциплінарних командах. СК6 Здатність аналізувати та систематизувати інформацію, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій. СК7 Здатність до професійного прийняття рішень у складних та непередбачуваних умовах, здатність адаптовуватися до нових професійних ситуацій. СК8 Критична оцінка меж власної фахової компетенції та розвиток особистісної та професійної компетентності через навчання та самовдосконалення. СК9 Здатність дотримуватися у професійній діяльності норм професійно-етичного кодексу та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК10 Розуміння психологічного здоров'я та психопатології, знання критеріїв та методів диференційної діагностики. СК11 Розуміння зв'язку психологічної науки із суміжними галузями знання, вміння використовувати інтегративний підхід у професійній діяльності.
1.7. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
ПР1 Аналіз та інтерпретація психологічних явищ, виявлення психологічних проблем та формулювання стратегії їх вирішення. ПР2 Розуміння закономірностей та особливостей виникнення, розвитку та функціонування психічних явищ у контексті фахового завдання. ПР3 Знання та вміння виконувати базові процедури аналізу людських проблем, особистісної соціалізації, навчальної та професійної діяльності,	

діяльності людини в різних життєвих ситуаціях, включаючи різні захворювання.

ПР4 Пошук, обробка та аналіз професійно важливих знань з різних джерел за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР5 Вміння організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням ефективного та валідного психодіагностичного інструментарію (тести, опитувальники, проективні методики тощо) для психологічних досліджень.

ПР6 Вміти створювати власні підходи до вирішення психологічних задач та проблем у процесі професійної діяльності, аргументувати свої умовиводи та приймати обґрунтовані рішення щодо їх впровадження.

ПР7 Складання та реалізація плану консультативного процесу, з урахуванням запиту та індивідуальних особливостей клієнта.

ПР8 Вміти розробляти програми психологічних інтервенцій різного виду інтенсивності (тренінги, психокорекція, психотерапія, консультування тощо), впроваджувати їх в індивідуальну та групову роботу та оцінювати їх якість.

ПР9 Вирішувати етичні дилеми на основі правових норм, етичних принципів і загальнолюдських цінностей.

ПР10 Дотримуватися етичних принципів та стандартів психологічної професії у взаємодії з клієнтами та колегами

ПР11 Розвивати власну професійну практику та майстерність.

ПР 12 Дбати про екологію і здоров'я особистості фахівця

1.8. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники (українські, зарубіжні викладачі), задіяні до викладання дисциплін є науковцями та сертифікованими у міжнародних установах практиками у сфері клінічної психології, психологічного консультування та психотерапії.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Забезпеченість навчально-методичними джерелами та інструментарієм, у тому числі, посібниками та підручниками, презентаціями та дидактичним матеріалом, авторами яких є в тому числі викладачі програми.

**2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ З ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ «КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
та їх логічна послідовність**

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ СП (ОК)

Код в/д	Компонент освітньої програми (навчальної дисципліни, випускна робота)	Кількість		Форма підсумкового контролю
		К-ть кред./го д.	У т.ч. аудит. год.	
1	Психіатрична пропедевтика за МКХ 11	3/90	24	залік
2	Психофармакологія	3/90	24	залік
3	Психопатологія	3/90	24	залік
4	Клінічна феноменологія невротичних розладів	2/60	12	залік
5	Основи розуміння сучасних класифікаторів психіатричних хвороб (DSM V, МКХ 11)	3/90	18	залік
6	Патопсихологія. Клінічна патопсихологічна психодіагностика	3/90	24	залік
7	Нейропсихологічна діагностика та корекція	2/60	12	залік
8	Психодинамічна діагностика	2/60	12	залік
9	Сучасні підходи до роботи з травмою	2/60	12	залік
10	Етичні та правові норми роботи клінічного психолога	1/30	6	залік
11	Методи психотерапії та рівні психологічних втручань в клінічній психології	2/60	12	залік
12	Психологічна допомога під час реабілітації у сфері охорони здоров'я	2/60	12	залік
13	ПТСР, КПТСР, погляд на травмафокусовану психотерапію	1/30	6	залік
14	Сучасні підходи до роботи з травмою та ПТСР у військовослужбовців	1/30	6	залік

15	Нормативна документація клінічного психолога в реабілітаційному центрі	0,5/15	3	залік
16	Професійні ризики фахівців сфери ментального здоров'я	0,5/15	3	захист
17	Практичні заняття	2/60	60	захист
18	Супервізійна підтримка	2/60	60	захист
19	Випускна робота	1/30	6	захист
Загальний обсяг освітньої програми		36/1080	336	

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ФОРМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ СЛУХАЧІВ

Атестація слухачів здійснюється у формі публічного захисту прекуту випускної роботи.

Умови допуску слухачів програми до захисту випускної роботи:

1. Успішно й повною мірою опановані освітні компоненти програми;
2. Наявність роботи, оформленої за рекомендованими вимогами у вигляді презентації. Випускна робота як форма підсумкової атестації

дає змогу оцінити рівень засвоєння слухачем теоретичних знань, ступінь практичної підготовки та здатність до самостійного розв'язання прикладних задач з клінічної психології у професійній діяльності.

3. Слухачам, які успішно захистили проект випускної роботи видається свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

**Керівник проєктної групи,
Лазос Гелена, кандидат психологічних наук**

Члени проєктної групи:

**Мельник Наталія, доктор мед. наук, професор
Іванченко Дмитро, доктор фарм. наук, доцент
Кліменко Іван, канд. псих.наук**

Викладачі:

Мельник Наталія, доктор мед. наук, професор
Іванченко Дмитро, доктор фарм. наук,
Бондарчук Андрій, канд.мед.наук,
Кліменко Іван, канд. псих.наук,
Шльонська Оксана, канд. псих.наук,
Великодна Мар'яна, канд. псих.наук,
Лазос Гелена, канд. псих.наук,
Рябов О., канд.псих.наук,
Пахар Наталія, магістр психології, ЗСУ

Зарубіжні професори:

Dr. Aganov S.
Dr. Pritz M.
Dr. Noyhaus Y.